

STOCKHOLM INTERNATIONAL
PEACE RESEARCH INSTITUTE

Pressmeddelande
Embargo till 17 juni 2024
00:01 AM CET

Kontakt: Mimmi Shen
Communications Assistant
Mobil: +46 76 628 61 33
Epost: mimmi.shen@sipri.org

Kärnvapnens betydelse ökar när geopolitiska relationer försämras — SIPRI Yearbook 2024 är publicerad

(Stockholm 17 juni 2024) Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) publicerar idag sin årliga granskning av rustning, nedrustning och internationell säkerhet i världen. De viktigaste rönen i *SIPRI Yearbook 2024* är att antalet och typer av kärnvapen under utveckling har ökat eftersom länder i allt högre grad förlitar sig på nukleär avskräckning.

Kärnvapenarsenalerna ökar i hela världen

De nio kärnvapenstaterna (USA, Ryssland, Storbritannien, Frankrike, Kina, Indien, Pakistan, Nordkorea och Israel), fortsatte moderniseringen av sina kärnvapenarsenaler och ett flertal placerade under 2023 ut nya vapensystem som är kärnvapenbestyckade eller i stånd att bära kärnvapen.

I januari 2024 beräknades det totala antalet stridsspetsar vara **12 121**, varav **9585** fanns i militära lager redo för användning (se tabell nedan). Av dessa beräknades 3904 stridsspetsar vara utplacerade på robotar och flygplan, 60 fler än i januari 2023, och de övriga fanns i lager. Omkring 2100 av de utplacerade stridsspetsarna hölls i högsta beredskap monterade på robotar. Stridsspetsarna var till största delen ryska eller amerikanska, men för första gången tros Kina ha några stridsspetsar i högsta beredskap.

”Trots att det totala antalet stridsspetsar fortsätter minska genom att vapen från det kalla kriget gradvis demonteras, kan vi tyvärr för varje år se ökning av antalet operativa kärnstridsspetsar”, säger SIPRI:s direktör Dan Smith. ”Trenden kommer troligen fortsätta och sannolikt eskalera under de närmaste åren och det är utomordentligt oroande”.

Indien, Pakistan och Nordkorea eftersträvar alla förmågan att placera ut flera stridsspetsar på ballistiska robotar, något som **Ryssland, Frankrike, Storbritannien** och **USA** redan gör, och som **Kina** helt nyligen också gjort. Detta skulle möjliggöra en snabb potentiell ökning av utplacerade stridsspetsar och samtidigt möjliggöra för kärnvapenstater att hota med förstörelse av betydligt fler mål.

Ryssland och **USA** har tillsammans nästan 90 procent av alla kärnvapen. De båda ländernas användbara stridsspetsar i militära lager under 2023 tros ha förblivit på en stabil nivå, trots att Ryssland beräknas ha utplacerat omkring **36 fler operativa stridsspetsar** än i januari 2023. Öppenheten om kärnvapen minskade i båda länderna i kölvattnet av Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022 och diskussionerna kring delning av information om kärnvapen har ökat i betydelse.

Under 2023 gjordes flera officiella påståenden om att **Ryssland** placerat ut kärnvapen i **Belarus**, men inga avgörande bevis finns på att en utplacering av stridsspetsar faktiskt skett.

Förutom sina användbara kärnvapen har **Ryssland** och **USA** mer än 1200 stridsspetsar vardera vilka inte längre används och som gradvis nedmonteras.

STOCKHOLM INTERNATIONAL
PEACE RESEARCH INSTITUTE

Pressmeddelande
Embargo till 17 juni 2024
00:01 AM CET

Kontakt: Mimmi Shen
Communications Assistant
Mobil: +46 76 628 61 33
Epost: mimmi.shen@sipri.org

Världens kärnvapenarsenaler i januari 2024

	Utplacerade stridsspetsar ^a	Lagrade stridsspetsar ^b	Militära lager ^c		Stridsspetsar för demontering ^d		Totalt ^e	
	2024	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
USA	1 770	1 938	3 708	3 708	1 536	1 336	5 244	5 044
Ryssland	1 710	2 670	4 489 ^f	4 380	1 400	1 200	5 889 ^f	5 580
Storbritannien	120	105	225	225 ^g	–	–	225	225 ^g
Frankrike	280	10	290	290	–	–	290	290
Kina	24 ^h	476	410	500	–	–	410	500
Indien	–	172	164	172	–	–	164	172
Pakistan	–	170	170	170	–	–	170	170
Nordkorea	–	50	30	50 ⁱ	–	–	30	50 ⁱ
Israel	–	90	90	90	–	–	90	90
Totalt	3 904	5 681	9 576^f	9 585	2 936	2 536	12 512^f	12 121

Källa: SIPRI Yearbook 2024.

Noter: Alla beräkningar är ungefärliga. SIPRI reviderar sina data över världens kärnvapenarsenaler varje år baserat på ny information och uppdateringar av tidigare beräkningar. Siffrorna från januari 2024 ersätter alla tidigare publicerade över världens kärnvapenarsenaler. Länderna är presenterade efter datum för första kända kärnsprängning. Det finns inga definitiva bevis i öppna källor för att Israel har testat sina kärnvapen. Ryssland och USA publicerar inte längre några sammanlagda siffror för sina strategiska kärnvapen enligt 2010 års Fördrag om åtgärder för vidare nedskärningar och begränsningar av strategiska offensiva vapen (Nya START).

^a "Utplacerade stridsspetsar" betyder stridsspetsar placerade på robotar eller på baser med operativa enheter. ^b "Lagrade stridsspetsar" betyder stridsspetsar i reserv och lager som behöver viss förberedelse innan utplacering, t ex transport och placering på bärraketer. ^c "Militära lager" betyder alla utplacerade stridsspetsar samt stridsspetsar i lager redo att utplaceras. ^d "Stridsspetsar för demontering" betyder stridsspetsar ännu inte demonterade. ^e "Totalt" betyder både stridsspetsar i lager samt de stridsspetsar som är avsedda att demonteras. ^f SIPRI:s beräkning av Rysslands icke-strategiska (taktiska) vapen har reviderats ner med 109. Det beror på en förändrade antaganden och avspeglar inte en minskning av de ryska lagren. Siffrorna för 2023 har inte korrigerats för att spegla förändringen. ^g Den brittiska regeringen tillkännagav 2010 att dess kärnvapenlager inte skulle överstiga 225 stridsspetsar. SIPRI beräknar att det totala lagret i januari 2023 fortsatt var 225 stridsspetsar. En planerad minskning av lagret till 180 stridsspetsar vid mitten av 2020-talet ändrades 2021 av en regeringsöversyn som presenterade ett nytt tak på 260 stridsspetsar. ^h Eventuellt har Kina börjat placera ut ett mindre antal stridsspetsar med sina leveranssystem under 2023. ⁱ Information om status och kapacitet för Nordkoreas kärnvapenarsenal är mycket osäker. Nordkorea kan ha producerat tillräckligt klyvbart material till 90 kärnstridsspetsar, men har troligen inte monterat fler än ungefär 50 stridsspetsar.

STOCKHOLM INTERNATIONAL
PEACE RESEARCH INSTITUTE

Pressmeddelande
Embargo till 17 juni 2024
00:01 AM CET

Kontakt: Mimmi Shen
Communications Assistant
Mobil: +46 76 628 61 33
Epost: mimmi.shen@sipri.org

SIPRI beräknar att **Kinas** kärnvapenarsenal ökade från 410 stridsspetsar i januari 2023 till 500 i januari 2024 och förväntas öka ytterligare. **Kina kan också för första gången under fredstid komma att placera ut ett litet antal stridsspetsar på robotar.** Beroende på hur landet beslutar att strukturera sina stridskrafter kan Kina vid slutet av 2020-talet potentiellt ha åtminstone lika många interkontinentala ballistiska robotar (ICBMs) som antingen **USA** eller **Ryssland**. Landets lager av kärnvapenstridsspetsar väntas emellertid fortsatt vara mycket mindre än de ryska och amerikanska lagren.

”Kina utökar sin kärnvapenarsenal mycket snabbare än något annat land”, säger Hans M. Kristensen, forskare knuten till SIPRI:s program för massförstörelsevapen samt direktör för *Nuclear Information Project* vid *Federation of American Scientists (FAS)*. ”I nästan alla kärnvapenstater finns planer på eller en betydande press för att öka kärnvapenarsenalen”.

Även om **Storbritanniens** kärnvapenarsenal inte antas ha ökat under 2023, förväntas stridsspetslagret växa i framtiden som ett resultat av den brittiska regeringens beslut 2021 att höja taket för sitt lager av stridsspetsar från 225 till 260 stridsspetsar. Regeringen meddelade också att den inte längre skulle offentliggöra siffrorna för landets kärnvapen, utplacerade stridsspetsar eller utplacerade robotar.

Under 2023 fortsatte **Frankrike** utvecklingen av en tredje generation atomdrivna ubåtar med kärnvapenbestyckade ballistiska robotar (SSBN) och en ny flygburen kryssningsrobot samt att förbättra och uppgradera existerande system.

Indien har utökat sin kärnvapenarsenal något under 2023. Både Indien och Pakistan har under 2023 fortsatt utvecklingen av nya typer av nukleära leveranssystem. Medan **Pakistan** fortsatt lägger huvudfokus på Indiens kärnvapenavskräckning tycks Indien lägga allt större vikt vid långdistansvapen, inbegripet dem som kan nå mål i Kina.

Nordkorea prioriterar fortsatt sitt militära nukleära program som ett centralt inslag i sin nationella säkerhetsstrategi. SIPRI uppskattar att landet nu har närmare 50 monterade stridsspetsar och innehar klyvbart material tillräckligt för 90 stridsspetsar, betydande ökning jämfört med beräkningarna i januari 2023. Trots att Nordkorea inte utförde några kärnvapentest under 2023, verkar landet ha utfört ett första test av en ballistisk kortdistansrobot från en primitiv silo. Nordkorea har även färdigställt åtminstone två markmålskryssnings-robotar (LACMs) avsedda att bära kärnvapen.

”Likt flera andra kärnvapenstater lägger Nordkorea nu större tonvikt vid att utveckla sin arsenal av taktiska kärnvapen”, säger Matt Korda, forskare knuten till SIPRI:s program för massförstörelsevapen och forskare vid *Nuclear Information Project* vid *FAS*. ”Därför finns en växande oro för att Nordkorea kan komma att använda vapnen tidigt i en konflikt”.

Israel, som inte officiellt erkänner innehav av kärnvapen, tros också modernisera sin kärnvapenarsenal och tycks uppgradera sin reaktor för produktion av plutonium i Dimona.

Konflikterna i Ukraina och Gaza försvagar den nukleära diplomatin ytterligare

Kärnvapenbegränsning och nedrustningsdiplomati drabbades av stora motgångar under 2023. I februari 2023 meddelade **Ryssland** att de avbryter sitt deltagande i 2010 års Fördrag om åtgärder för vidare nedskärningar och begränsningar av strategiska offensiva vapen (Nya START), det sista kvarvarande fördraget som begränsar ryska och amerikanska strategiska kärnvapen. Som en motåtgärd har **USA** slutat att dela och publicera uppgifter om fördraget.

STOCKHOLM INTERNATIONAL
PEACE RESEARCH INSTITUTE

Pressmeddelande
Embargo till 17 juni 2024
00:01 AM CET

Kontakt: Mimmi Shen
Communications Assistant
Mobil: +46 76 628 61 33
Epost: mimmi.shen@sipri.org

I november drog **Ryssland** tillbaka sin ratificering av Fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (CTBT), med hänvisning till "en obalans" i förhållande till USA, eftersom de misslyckats med att ratificera avtalet sedan det öppnades för upptecknande 1996. **Ryssland** bekräftade emellertid att de fortsatt kvarstår som undertecknare och fortsatt deltar i arbetet i Provstoppsavtalets genomförandeorganisation (CTBTO). **Ryssland** har samtidigt fortsatt framföra hot angående användning av kärnvapen i samband med västerländskt stöd till Ukraina. I maj 2024 genomförde Ryssland övningar med taktiska kärnvapen nära den ukrainska gränsen.

"Vi har inte sett kärnvapen spela en så framträdande roll i internationella relationer sedan det kalla kriget", menar Wilfred Wan, chef för SIPRI:s program för massförstörelsevapen. "Det är svårt att tro att det gått knappt två år sedan ledarna för de fem största kärnvapenstaterna gemensamt deklarerade att "ett kärnvapenkrig kan inte vinnas och får aldrig utkämpas".

Iran och **USA** slöt i juni 2023 ett informellt avtal som tillfälligt verkade minska spänningarna mellan de två länderna, vilka hade eskalerat genom Irans militära stöd till ryska styrkor i Ukraina. Starten på kriget mellan **Israel** och **Hamas** i oktober kullkastade emellertid avtalet och de iransk-amerikanska diplomatiska ansträngningarna avslutades på grund av Iranstödda gruppers proxyattacker på amerikanska trupper i Irak och Syrien. Kriget undergrävde också försöken att få Israel att engagera sig i konferensen för att upprätta en zon fri från massförstörelsevapen i Mellanöstern.

Mer positivt är att den amerikanske utrikesministern Antony Blinkens besök till Peking i juni 2023 verkar ha ökat möjligheterna till dialog mellan **Kina** och **USA** i ett antal frågor, eventuellt även vapenkontroll. Senare under året kom de två sidorna överens om att återuppta kommunikationen mellan ländernas militär.

Ökad risk för global säkerhet och stabilitet

Den 55:e upplagan av SIPRI:s årsbok avslöjar det gångna årets fortsatta försämring av den globala säkerheten. Effekterna av krigen i **Ukraina** och **Gaza** är synliga i nästan alla aspekter av frågor kopplade till rustning, nedrustning och internationell säkerhet som undersöks i årsboken. Förutom dessa två krig som stod i centrum för världens nyhetsrapportering, diplomatiska ansträngningar och diskussioner om internationell politik, pågick väpnade konflikter i ytterligare 50 länder under 2023. Strider i **Demokratiska republiken Kongo** och **Sudan** drev miljontals människor på flykt och i slutet av 2023 blossade konflikten i **Myanmar** åter upp. Väpnade kriminella gäng var ett stort säkerhetsproblem i delar av **Central-** och **Sydamerika**, vilket främst ledde till statsmaktens sammanbrott i **Haiti** under 2023 och in i 2024.

"Vi är nu inne i en av de farligaste perioderna i mänsklighetens historia", säger SIPRI:s direktör Dan Smith. "Det finns ett flertalet källor till instabiliteten, som politisk rivalitet, ekonomisk ojämlikhet, ekologiskt sönderfall och en accelererande kapprustning. Avgrunden kommer närmare och det är dags för stormakterna att ta ett steg tillbaka och besinna sig. Helst tillsammans".

Förutom den detaljerade årliga rapporteringen om kärnvapenbegränsning, nedrustning och icke-spridningsfrågor innehåller SIPRI:s årsbok data och analyser över utvecklingen av militärutgifter, internationella vapenöverföringar och vapenproduktion samt multilaterala fredsoperationer och väpnade konflikter. Särskilda avsnitt i *SIPRI Yearbook 2024* undersöker: de ryska privata militär- och säkerhetsföretagens roll i konflikter, försöken att minska freds- och säkerhetsriskerna knutna till artificiell intelligens, yttre rymden och cyberrymden samt frågor runt skyddet av civila i kriget i Gaza och Ukraina.

**STOCKHOLM INTERNATIONAL
PEACE RESEARCH INSTITUTE**

**Pressmeddelande
Embargo till 17 juni 2024
00:01 AM CET**

Kontakt: Mimmi Shen
Communications Assistant
Mobil: +46 76 628 61 33
Epost: mimmi.shen@sipri.org

För redaktionen

SIPRI Yearbook är en sammanställning av information och analyser av utvecklingen inom ämnena upprustning, nedrustning och internationell säkerhet. Tre förhandslanseringar av data från årsboken har gjorts tidigare under 2023–24: vapenförsäljningen för de 100 största vapenproducerande företagen (december 2023), (internationell vapenhandelsstatistik (mars 2024) och siffror över världens militärutgifter (april 2024). SIPRI Yearbook publiceras av Oxford University Press. Mer information finns på: www.sipriyearbook.org.

For information or interview requests contact Mimmi Shen (mimmi.shen@sipri.org, +46 76 628 61 33) or Stephanie Blenckner (blenckner@sipri.org, +46 8 655 97 47).

Stockholm International Peace Research Institute

Stockholms internationella fredsforskningsinstitut, SIPRI, grundades 1966 som ett oberoende forskningsinstitut med uppgift att studera väpnade konflikter, militärutgifter och vapenhandel samt nedrustning och rustningskontroll. SIPRI tillhandahåller fakta, analyser och rekommendationer, baserade på öppna källor, till beslutsfattare, forskare, media och den intresserade allmänheten.

www.sipri.org